

Seat No.	
-------------	--

M.Phil./Ph.D. Entrance Examination, September - 2019
LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE**Day and Date : Friday, 20 - 09 - 2019****Total Marks : 100****Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon**

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Each question carries 2 marks.
  - 3) Answers should be marked in the given OMR answer sheet by darkening the appropriate option.
  - 4) Use black ball point pen only for marking the circle. Do not make any stray mark on the OMR Answer Sheet.
  - 5) Follow the instructions given on OMR Sheet.
  - 6) Rough work shall be done on the sheet provided at the end of question paper.
  - 7) Only non programmable calculators are allowed.

1) Match the following:

List - I	List - II
a) Henry Fayol	i) Hierarchy Needs
b) F.W. Taylor	ii) Theory X and Theory Y
c) Abraham Maslow	iii) Classical Theory
d) Douglas McGregor	iv) Scientific Management

Codes:

(a)	(b)	(c)	(d)
A)	(iii)	(iv)	(i)
B)	(i)	(ii)	(iii)
C)	(iv)	(iii)	(ii)
D)	(i)	(iv)	(iii)

जोड्या जुळवा:

यादी – अ	यादी – ब
अ) हेन्री फेयॉल	i) श्रेणीनुसार गरजा
ब) एफ. डब्ल्यू. टेलर	ii) ‘एक्स’ सिद्धांत आणि ‘वाय’ सिद्धांत
क) अब्राहम मास्लो	iii) अभिजात सिद्धांत
ड) डग्लस मॅकग्रॅगर	iv) शास्त्रीय व्यवस्थापन

संकेत:

(अ)	(ब)	(क)	(ड)
अ) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
ब) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
क) (iv)	(iii)	(ii)	(i)
ड) (i)	(iv)	(iii)	(ii)

2) Which of the following are laws of bibliometrics?

- i) Lotka's Law of Authorship
- ii) Bradford's Law of Scattering
- iii) Zipf's Law of term distribution
- iv) Pritchard's law of term production

Codes:

- A) (iii) & (iv) are correct
- B) (ii), (iii) & (iv) are correct
- C) (i), (ii) & (iii) are correct
- D) (i), (ii), (iii) & (iv) are correct

खालीलपैकी कोणते ग्रंथमितीचे कायदे आहेत ?

- i) लोटकाचा लेखकत्वाचा सिद्धांत
- ii) ब्रॅडफर्डचा विषय विस्तार सिद्धांत
- iii) डिप्चा संज्ञा वितरणाचा सिद्धांत
- iv) प्रिचर्डचा संज्ञा निर्मितीचा सिद्धांत

संकेत:

- अ) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- ब) (ii), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- क) (i), (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत
- ड) (i), (ii), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत

3) Arrange the following acts according to their year of enactment:

- i) Rights to Education Act
- ii) New Trade Mark Act
- iii) New Industrial Design Act
- iv) Digital Millennium Copyright Act

Codes:

- A) (i) (iii) (ii) (iv)
- B) (iv) (ii) (iii) (i)
- C) (iv) (i) (iii) (ii)
- D) (iii) (ii) (iv) (i)

खालील कायद्यांची त्याच्या संमती वर्षानुसार रचना करा.

- i) राईट टु एज्युकेशन अॅक्ट
- ii) न्यू ट्रेड मार्क अॅक्ट
- iii) न्यू इंडिस्ट्रियल डिजाईन अॅक्ट
- iv) डिजिटल मिलेनियम कॉपीराईट अॅक्ट

संकेत:

- अ) (i) (iii) (ii) (iv)
- ब) (iv) (ii) (iii) (i)
- क) (iv) (i) (iii) (ii)
- ड) (iii) (ii) (iv) (i)

4) In a research report/paper, ‘Loc.cit’ refers of _____

- A) An immediately preceding reference
- B) An earlier page(s) but not immediately preceding reference
- C) An earlier but not an immediately preceding reference
- D) None of the above

संशोधन अहवाल/लेख यांमधील ‘Loc.cit’ याचा अर्थ ..... असा आहे.

- अ) लगोलग अगोदरचा संदर्भ
- ब) अगोदरचे पान पण लगोलग न येणारा अगोदरचा संदर्भ
- क) पूर्वीचा परंतु लगोलग न येणारा अगोदरचा संदर्भ
- ड) वरीलपैकी कोणताही नाही

5) Which elements are consists in ISO 2709 structure?

i) Record label	ii) Directory
iii) Data fields	iv) Record separator

Codes:

- A) (ii), (iv) are correct
- B) (i), (iii) & (iv) are correct
- C) (i), (ii), (iii) & (iv) are correct
- D) (i), (ii) & (iii) are correct

आय.एस.ओ. 2709 रचनेमध्ये समाविष्ट घटक कोणते आहेत?

i) रेकॉर्ड लेबल	ii) डिरेक्टरी
iii) डेटा फिल्ड्स	iv) रेकॉर्ड सेपरेटर

संकेत:

- अ) (ii), (iv) बरोबर आहेत
- ब) (i), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- क) (i), (ii), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- ड) (i), (ii) आणि (iii) बरोबर आहेत

6) The _____ is a number intended to represent both the productivity and the impact of a particular scientist or scholar, or a group of scientists or scholars.

- A) h-index
- B) g-index
- C) i-10 index
- D) Science Citation Index

विशिष्ट शास्त्रज्ञ किंवा विद्वान, किंवा शास्त्रज्ञ किंवा विद्वानांचा संघ यांची उत्पादकता (productivity) आणि प्रभाव या दोहोंचे प्रतिनिधीत्व ..... या क्रमांकाद्वारे केले जाते.

- अ) एच-इंडेक्स
- ब) जी-इंडेक्स
- क) आय- 10 इंडेक्स
- ड) शास्त्र उल्लेख सूची

- 7) E-PG Pathshala is a project initiated by _____
- A) The MHRD, National Mission on Education through ICT
  - B) The MHRD, National Mission for Manuscripts
  - C) The MHRD, National Literacy Mission
  - D) The MHRD, National Mission for ICT
- ई-पीजी पाठशाळा हा प्रकल्प ..... यांचेद्वारा कार्यान्वित केला आहे.
- अ) मानव संसाधन विकास मंत्रालय, आईसीटीच्या माध्यमातून राष्ट्रीय शिक्षण अभियान
  - ब) मानव संसाधन विकास मंत्रालय, हस्तलिखितांकरिता राष्ट्रीय अभियान (NMM)
  - क) मानव संसाधन विकास मंत्रालय, राष्ट्रीय साक्षरता अभियान
  - ड) मानव संसाधन विकास मंत्रालय, आईसीटी करीता राष्ट्रीय अभियान
- 8) _____ research aims at finding a solution for an immediate problem facing a society or an industrial / business organisation, whereas _____ research is mainly concerned with generalisations and with the formulation of a theory.
- A) Quantitative ; Qualitative
  - B) Team relay ; Fundamental
  - C) Applied ; Fundamental
  - D) Pure ; Applied
- ..... संशोधनाचे उद्दिष्ट म्हणजे समाज किंवा औद्योगिक/व्यावसायिक संस्था यांना येणाऱ्या समस्यांवर तोडगा काढणे होय, तर ..... संशोधन मुख्यत्वे सामान्यीकरण आणि सिद्धांत तयार करण्याशी संबंधित आहे.
- अ) संख्यात्मक ; गुणात्मक
  - ब) टिम रिले ; मौलिक (मूलभूत)
  - क) क्रियाभिमुख ; मौलिक (मूलभूत)
  - ड) शुद्ध ; क्रियाभिमुख
- 9) Which of the following are Meta data schemes?
- i) METS
  - ii) MODS
  - iii) VRA
  - iv) TEI

Codes:

- A) (i), (ii) are correct
- B) (ii), (iii) & (iv) are correct
- C) (i), (ii), (iii) & (iv) are correct
- D) (i), (ii) & (iv) are correct

खालीलपैकी कोणत्या 'मेटा डेटा योजना' आहेत ?

i) METS	ii) MODS
iii) VRA	iv) TEI

संकेत:

- अ) (i), (ii) बरोबर आहेत
- ब) (ii), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- क) (i), (ii), (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत
- ड) (i), (ii) आणि (iv) बरोबर आहेत

10) Deliberate sampling is also known as _____

- A) Purposive Sampling
- B) Non Probability Sampling
- C) Both (A) and (B)
- D) None of these

'हेतुपुरस्सर नमुना' यालाच ..... असेही म्हणतात.

- अ) सहेतुक/उद्देशपूर्ण नमुना
- ब) अवारंवारिता नमुना
- क) अ आणि ब दोन्ही
- ड) वरीलपैकी एकही नाही

11) Match the following:

List - I

- a) Small set of dependent activities that form longest path of activity network
- b) Delighting the customer by fully meeting their needs
- c) Interconnecting networks depicting tasks, duration and dependency
- d) Making better forecasts, Judgements and advice

List - II

- i) PERT
- ii) CPM
- iii) Delphi
- iv) TQM

Codes:

(a)	(b)	(c)	(d)
A) (i)	(iii)	(ii)	(iv)
B) (ii)	(iv)	(i)	(iii)
C) (iii)	(iv)	(ii)	(i)
D) (iv)	(ii)	(i)	(iii)

जोड्या जुळवा:

यादी – अ	यादी – ब
अ) अवलंबून असलेल्या क्रियाकलापांचा छोटा संच जो क्रियाकलाप नेटवर्कचा सर्वात लांब मार्ग तयार करतो	i) पर्ट (PERT)
ब) ग्राहकांच्या संपूर्ण गरजा भागवून त्यांना आनंदी ठेवणे	ii) सी.पी.एम. (CPM)
क) कार्ये, कालावधी आणि अवलंबित्व दर्शवून नेटवर्कचा सहसंबंध ठेवणे	iii) डेल्फी
ड) चांगले अंदाज, निर्णय आणि सल्ला देणे	iv) संपूर्ण गुणवत्ता व्यवस्थापन

संकेत:

(अ)	(ब)	(क)	(ड)
अ) (i)	(iii)	(ii)	(iv)
ब) (ii)	(iv)	(i)	(iii)
क) (iii)	(iv)	(ii)	(i)
ड) (iv)	(ii)	(i)	(iii)

12) Match the following:

List - I	List - II
a) ISO 8879	i) SGML
b) ISO 3297 : 1998	ii) ISSN
c) ISO 3901 : 2001	iii) ISRC
d) ISO 690-2 : 1997	iv) Bibliographical reference for E-Documents

Codes:

(a)	(b)	(c)	(d)
A) (ii)	(i)	(iii)	(iv)
B) (iv)	(ii)	(iii)	(i)
C) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
D) (ii)	(iii)	(i)	(iv)

जोड्या जुळवा:

यादी – अ

- अ) ISO 8879
- ब) ISO 3297 : 1998
- क) ISO 3901 : 2001
- ड) ISO 690-2 : 1997

यादी – ब

- i) SGML
- ii) ISSN
- iii) ISRC
- iv) ई – प्रलेखांकरिता ग्रंथसुचीय संदर्भ

संकेत:

(अ)	(ब)	(क)	(ड)
-----	-----	-----	-----

- अ) (ii) (i) (iii) (iv)
- ब) (iv) (ii) (iii) (i)
- क) (i) (ii) (iii) (iv)
- ड) (ii) (iii) (i) (iv)

- 13) The lowest level of the ordered scale that is commonly used is the _____ scale.

- A) Nominal
- B) Ordinal
- C) Ratio
- D) Interval

सामान्यतः वापरल्या जाणाऱ्या ‘ऑर्डर स्केलची’ सर्वात कमी पातळी म्हणजे ..... स्केल होय.

- अ) नाममात्र
- ब) सामान्य
- क) प्रमाण
- ड) मध्यांतर

- 14) Match the following:

List - I

- a) Information Literacy Competency Standards for Higher Education
- b) Seven Pillars of Information Literacy
- c) Guidelines on Information Literacy for Life Long Learning
- d) Information Literacy Working Group

List - II

- i) IFLA
- ii) CAUL
- iii) ACRL
- iv) SCONUL

Codes:

(a)	(b)	(c)	(d)
A) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
B) (iv)	(ii)	(iii)	(i)
C) (iii)	(i)	(ii)	(iv)
D) (ii)	(iii)	(i)	(iv)

जोड्या जुळवा :

यादी – अ	यादी – ब
अ) उच्च शिक्षणाकरिता माहिती साक्षरता कार्यक्षमता मानके	i) IFLA
ब) माहिती साक्षरतेचे सात स्तंभ	ii) CAUL
क) लाईफ लॉग लर्निंगकरिता माहिती साक्षरतेविषयी मार्गदर्शक सुचना	iii) ACRL
ड) माहिती साक्षरता कार्य गट	iv) SCONUL

संकेत:

(अ)	(ब)	(क)	(ड)
अ) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
ब) (iv)	(ii)	(iii)	(i)
क) (iii)	(i)	(ii)	(iv)
ड) (ii)	(iii)	(i)	(iv)

15) In data processing and Analysis _____ refers to the process of assigning numerals or other symbols to answers so that responses can be put into a limited number of categories or classes.

A) Editing	B) Tabulation
C) Probability	D) Coding

डेटा प्रक्रिया आणि विश्लेषणामध्ये, ... उत्तरांना अंकीय किंवा इतर चिन्हे नियुक्त करण्याच्या प्रक्रियेचा संदर्भ देते जेणेकरून मिळणारा प्रतिसाद मर्यादित संख्येच्या श्रेणी किंवा वर्गामध्ये ठेवता येईल.

अ) संपादन	ब) सारणीकरण
क) संभाव्यता	ड) सांकेतीकरण

16) Match the following:

List - I	List - II
a) Google	i) Subject gateway
b) BUBL	ii) Meta Search Engine
c) WebCrawler	iii) Web Directory Search Engine
d) LookSmart	iv) Primary Search Engine

Codes:

(a)	(b)	(c)	(d)
A) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
B) (i)	(ii)	(iv)	(iii)
C) (iv)	(ii)	(iii)	(i)
D) (iv)	(i)	(ii)	(iii)

जोड्या जुळवा:

यादी – अ	यादी – ब
अ) गुगल	i) सब्जेक्ट गेटवे
ब) बी. यु. बी. एल.	ii) मेटा सर्च इंजिन
क) वेब क्राऊलर	iii) वेब डिरेक्टरी सर्च इंजिन
ड) लूकस्मार्ट	iv) प्रायमरी सर्च इंजिन

संकेत:

(अ)	(ब)	(क)	(ड)
अ) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
ब) (i)	(ii)	(iv)	(iii)
क) (iv)	(ii)	(iii)	(i)
ड) (iv)	(i)	(ii)	(iii)

17) _____ is a positional average and is used only in the context of qualitative phenomena.

A) Mean	B) Mode
C) Frequency	D) Median

..... ही एक स्थितीची सरासरी आहे आणि ती केवळ गुणात्मक घटनेच्या संदर्भात वापरली जाते.

अ) मध्यक/समांतर मध्य	ब) भुयिष्ठक/बहुलक
क) वारंवारिता	ड) मध्यका

18) Arrange the following copyright convention according to their year of organize?

- i) Universal copyright convention
- ii) Berne convention
- iii) Rome convention
- iv) WIPO copyright Treaty

Codes:

A) (ii)	(i)	(iii)	(iv)
B) (iii)	(i)	(ii)	(iv)
C) (i)	(iii)	(ii)	(iv)
D) (iii)	(ii)	(i)	(iv)

खालील स्वामित्व अधिकार संमेलनाची रचना त्यांच्या आयोजित वर्षानुसार करा.

- i) सार्वत्रिक स्वामित्व अधिकार संमेलन
- ii) बर्न अधिवेशन/संमेलन
- iii) रोम अधिवेशन/संमेलन
- iv) WIPO कॉपीराईट करार

संकेत:

अ) (ii)	(i)	(iii)	(iv)
ब) (iii)	(i)	(ii)	(iv)
क) (i)	(iii)	(ii)	(iv)
ड) (iii)	(ii)	(i)	(iv)

19) Important measures of dispersion are _____

A) range	B) mean deviation
C) standard deviation	D) all of these

विचलनाची महत्वाची मापे (measures) ..... ही आहेत.

अ) विस्तार पळा	ब) मध्य विचलन
क) प्रमाण विचलन	ड) वरीलपैकी सर्व

20) Match the following sections of copyright Act 1957 (India) with their correct explanation:

List - I	List - II
a) Section 63	i) Offence of infringement of copyright
b) Section 55	ii) Civil Remedies for infringement of copyright
c) Section 64	iii) Power of Police to seize infringement copies
d) Section 63 A	iv) Enhanced penalty on second and subsequent convictions

Codes:

(a)	(b)	(c)	(d)
A) (ii)	(iii)	(iv)	(i)
B) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
C) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
D) (iv)	(i)	(ii)	(iii)

कॉपीराईट अँक्ट 1957 (भारत) चे खालील विभाग त्यांच्या अचूक स्पष्टीकरणासह जोडा.

यादी – अ	यादी – ब
अ) कलम 63	i) कॉपीराईटचे उल्लंघन केल्याचा गुन्हा
ब) कलम 55	ii) कॉपीराईटच्या उल्लंघनाकरिता नागरी उपाय
क) कलम 64	iii) उल्लंघनाच्या प्रती ताब्यात घेण्याचा पोलिसांचा अधिकार
ड) कलम 63 – अ	iv) दुसऱ्या आणि त्यानंतरच्या शिक्षेवर वर्धित दंड

संकेत:

(अ)	(ब)	(क)	(ड)
अ) (ii)	(iii)	(iv)	(i)
ब) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
क) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
ड) (iv)	(i)	(ii)	(iii)

21) In Research _____ is the determination of a statistical relationship between two or more variables.

- A) Dispersion   B) Regression   C) Skewness   D) Correlation

संशोधनामध्ये, ... म्हणजे दोन किंवा अधिक अस्थिर चलांमधील सांख्यिकीय संबंध निश्चित करणे होय.

अ) विचलन	ब) प्रतिपगमन
क) स्क्यूनेस	ड) परस्परसंबंध

22) Match the following:

List - I	List - II
a) ADONIS	i) A consortium of Biomedical journal publishers
b) Right Pages	ii) Springer - Verlag
c) Science Direct	iii) Elsevier
d) Pro - Quest	iv) UMI

Codes:

(a)	(b)	(c)	(d)
A) (ii)	(i)	(iii)	(iv)
B) (i)	(ii)	(iv)	(iii)
C) (i)	(iv)	(iii)	(ii)
D) (i)	(ii)	(iii)	(iv)

जोड्या जुळवा:

यादी – अ	यादी – ब
अ) ADONIS	i) अ कन्सोर्शियम ऑफ बायोमेडिकल जर्नल पब्लिशर्स
ब) Right Pages	ii) स्प्रिंगर – व्हरलॅग (Springer - Verlag)
क) Science Direct	iii) एल्सव्हियर (Elsevier)
ड) Pro - Quest	iv) यु. एम्. आय्. (UMI)

संकेत:

(अ)	(ब)	(क)	(ड)
अ) (ii)	(i)	(iii)	(iv)
ब) (i)	(ii)	(iv)	(iii)
क) (i)	(iv)	(iii)	(ii)
ड) (i)	(ii)	(iii)	(iv)

23) The alternate hypothesis is generally symbolized as _____

- A) H_0 B) H_a C) H_1 D) H^1

वैकल्पिक गृहितक सामान्यतः ..... या चिन्हांकनाद्वारे दर्शविले जाते.

- अ) H_0 ब) H_a क) H_1 ड) H^1

24) Statement (S) : Dublin Core standard includes two levels - Simple and Qualified.

Reason (R) : Simple Dublin Core comprises 18 elements.

Codes:

- A) Both (S) and (R) are correct
- B) Both (S) and (R) are wrong
- C) (S) is wrong and (R) is correct
- D) (S) is correct and (R) is wrong

विधान (S) : डब्लिन कोअर मानांकनामध्ये दोन स्तर समाविष्ट असतात-साधे आणि पात्र.

कारण (R) : साध्या डब्लिन कोअरमध्ये 18 घटकांचा समावेश असतो.

संकेत:

- अ) विधान आणि कारण दोन्ही बरोबर आहेत
- ब) विधान आणि कारण दोन्ही चूक आहेत
- क) विधान चूक आहे आणि कारण बरोबर आहे
- ड) विधान बरोबर आहे आणि कारण चूक आहे

25) _____ is based on the normal probability distribution and is used for judging the significance of several statistical measures, particularly the mean.

- A) t-test   B) Chi-square test   C) F-test   D) z-test

..... सामान्य संभाव्यतेच्या वितरणावर आधारित आहे आणि अनेक सांख्यिकीय प्रमाणांचे महत्व, विशेषत: मध्यकाचे परिक्षण करण्यासाठी याचा वापर केला जातो.

- अ) टी - टेस्ट   ब) की - स्क्वेअर टेस्ट   क) एफ - टेस्ट   ड) झेड - टेस्ट

26) The inherent characteristics of ‘information as a resource’ are:

- i) Information is not substitutable
- ii) Information is not diffusive
- iii) Information is expandable
- iv) Information is transportable

Codes:

- A) (i) and (iv) are true
 B) (i) and (ii) are true
 C) (iii) and (iv) are false
 D) (iii) and (iv) are true

‘माहिती : एक संसाधन’ याची मूळ वैशिष्ट्ये अशी आहेत.

- i) माहिती बदलण्या योग्य नाही
- ii) माहितीचे विसरण करता येत नाही
- iii) माहिती विस्तारशील आहे
- iv) माहिती वहनीय आहे

संकेत:

- अ) (i) आणि (iv) बरोबर आहेत
- ब) (i) आणि (ii) बरोबर आहेत
- क) (iii) आणि (iv) चुकीचे आहेत
- ड) (iii) आणि (iv) बरोबर आहेत

27) _____ is a statistical measure used in the context of sampling analysis for comparing a variance to a theoretical variance

- A) Anova   B) Chi-square   C) t-test   D) z-test

सैद्धांतिक भिन्नतेशी तुलना करण्यासाठी नमूना विश्लेषणाच्या संदर्भात ..... ही सांख्यिकीय पद्धत वापरली जाते.

- अ) अनोवा (Anova)   ब) की-स्क्वेअर   क) टी-टेस्ट   ड) झेड टेस्ट

28) Match the following MARC fields with their corresponding descriptions:

List - I	List - II
a) 500	i) Electronic Location and Access
b) 440	ii) Series
c) 856	iii) General note
d) 250	iv) Edition Statement

Codes:

(a)	(b)	(c)	(d)
A) (ii)	(iii)	(iv)	(i)
B) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
C) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
D) (iii)	(ii)	(i)	(iv)

खालील MARC फिल्ड्स त्यांच्या संबंधित वर्णनांसह जोडा.

यादी – अ	यादी – ब
अ) 500	i) इलेक्ट्रॉनिक लोकेशन अँण्ड अॅक्सेस
ब) 440	ii) सिरीज
क) 856	iii) जनरल नोट
ड) 250	iv) एडिशन स्टेटमेंट

संकेत :

(अ)	(ब)	(क)	(ड)
अ) (ii)	(iii)	(iv)	(i)
ब) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
क) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
ड) (iii)	(ii)	(i)	(iv)

- 29) The _____ is the average number of citations received for each published article in that particular year.
- A) impact factor   B) i10   C) Citation Index D) Metrics
..... ही त्या विशिष्ट वर्षाच्या प्रत्येक प्रकाशित लेखासाठी मिळालेली उद्धरणांची (citations) सरासरी संख्या आहे.
- अ) इम्पॅक्ट फँक्टर
ब) i10
क) उद्धारण निर्देशांक
ड) मेट्रिक्स

- 30) Match the following:

List - I		List - II	
a) TIFF Viewer	i) Remote Login Software		
b) Anydesk	ii) OCR Software		
c) Omni Page	iii) Image Software		
d) Infomix	iv) DBMS Software		

Codes:

(a)	(b)	(c)	(d)
A) (iii)	(i)	(ii)	(iv)
B) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
C) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
D) (iv)	(i)	(ii)	(iii)

जोड्या जुळवा:

यादी – अ	यादी – ब
अ) TIFF Viewer	i) Remote Login Software
ब) Anydesk	ii) OCR Software
क) Omni Page	iii) Image Software
ड) Infomix	iv) DBMS Software

संकेत:

(अ)	(ब)	(क)	(ड)
अ) (iii)	(i)	(ii)	(iv)
ब) (i)	(ii)	(iii)	(iv)
क) (iii)	(iv)	(i)	(ii)
ड) (iv)	(i)	(ii)	(iii)

- 31) Assertion (A) : Collection of audio materials is less used in Academic Libraries.
 Reason (R) : People consider these materials intellectually less sound and fit only for recreation purpose.

Codes:

- A) (A) is false, but (R) is true
- B) (A) is true, but (R) is false
- C) (A) is true and (R) is partially true
- D) Both (A) and (R) are false

विधान (A) : शैक्षणिक ग्रंथालयांमध्ये श्राव्य स्वरूपातील वाचन साहित्याचा संग्रह कमी प्रमाणात वापरला जातो.

कारण (R) : लोक या वाचन साहित्य सामग्रीस बौद्धिकदृष्ट्या कमी दर्जाचे मानतात आणि केवळ मनोरंजन उद्देशाने विचारात घेतात.

संकेत:

- अ) विधान चुकीचे आहे, परंतु कारण बरोबर आहे
- ब) विधान बरोबर आहे, परंतु कारण चूकीचे आहे
- क) विधान बरोबर आहे आणि कारण अंशतः बरोबर आहे
- ड) विधान आणि कारण दोन्ही चुकीचे आहेत

M/P ENT - 31

32) The science of _____ tries to measure the World Wide Web to get knowledge about the number and types of hyperlinks, structure of the World Wide Web and usage patterns.

- A) Altmetrics
- B) Bibliometrics
- C) Scientometrics
- D) Cybermetrics

हायपरलिंक्सची संख्या आणि वर्ल्ड वार्ड वेब ची रचना आणि उपयोग पद्धती यावर ज्ञान मिळविण्याकरिता ..... चे विज्ञान वर्ल्ड वार्ड वेब चे मापन करण्याचा प्रयत्न करतो.

- अ) अल्टमेट्रिक्स
- ब) बिलियोमेट्रिक्स
- क) सायंटोमेट्रिक्स
- ड) सायबरमेट्रिक्स

33) _____ is typically a controlled vocabulary with a hierarchical structure, with the understanding that there are different definitions of a hierarchy.

- A) Folksonomy
- B) Taxonomy
- C) SKOS
- D) CCF

..... ही श्रेणी रचनात्मक रचना असलेली सामान्यतः शब्दसंग्रह नियंत्रण आहे, जिथे पदानुक्रमांच्या विविध व्याख्या आहेत हे समजून घेतले जाते.

- अ) फोक्सोनॉमी
- ब) टॅक्सोनॉमी
- क) एस. के. ओ. एस. (SKOS)
- ड) सी. सी. एफ. (CCF)

34) Full form of RDA is _____

- A) Resource Description and Access
- B) Resource Data and Access
- C) Relative Databank and Access
- D) Related Database Acquisition

RDA चे संपूर्ण स्वरूप ..... आहे.

- अ) Resource Description and Access
- ब) Resource Data and Access
- क) Relative Databank and Access
- ड) Related Database Acquisition

M/P ENT - 31

35) The regulation of ‘promotion of academic integrity and prevention of plagiarism in higher educational institutions’ was made applicable from _____

- A) 2016   B) 2017   C) 2018   D) 2019

‘promotion of academic integrity and prevention of plagiarism in higher educational institutions’ हा नियम ..... या वर्षी लागू करण्यात आला आहे.

- अ) 2016   ब) 2017   क) 2018   ड) 2019

36) Which of the following are online citation tools _____

- A) EasyBib   B) Zotero
C) (A) and (B) both   D) none of these

खालीलपैकी कोणते ऑनलाइन उद्धरण 'citation' साधने आहेत?

- अ) EasyBib   ब) Zotero
क) अ आणि ब दोन्ही   ड) यापैकी कोणतेही नाही

37) PSDN stands for _____

- A) Public Services Digital Network
B) Public Switched Data Network
C) Privately Secured Digital Network
D) Personal Switched Data Network

PSDN चा अर्थ .....

- अ) पब्लिक सर्विसेस डिजिटल नेटवर्क
ब) पब्लिक स्विचडॉ डेटा नेटवर्क
क) प्रायव्हेटली सेक्युअर्ड डिजिटल नेटवर्क
ड) पर्सनल स्विचडॉ डेटा नेटवर्क

- 38) Big 6 model of Information Literacy is devised by _____
- A) Kuhlthaus
  - B) Einsenberg and berkowitz
  - C) Dervin
  - D) Christine Bruce
- ‘माहिती साक्षरतेचे Big 6 प्रतिमान’ बनवले आहे .....
 अ) कुहलथॉस
 क) डेरविन
 ब) आईन्सेनबर्ग आणि बर्कोविझ
 ड) क्रिस्टिन ब्रुस
- 39) The practice of using a network of remote servers hosted on the Internet to store, manage, and process data, rather than a local server or a personal computer is called _____
- A) Library 2.0
  - B) Cloud Computing
  - C) Fishing
  - D) ISDN
- स्थानिक सर्वर किंवा वैयक्तिक संगणकाएवजी डेटा साठवण, व्यवस्थापन आणि डेटावर प्रक्रिया करण्यासाठी इंटरनेटवर व्होस्ट केलेले रिमोट सर्वरचे नेटवर्क वापरण्याच्या प्रथेला ..... म्हणतात.
 अ) लायब्ररी 2.0
 क) फिशिंग
 ब) क्लाऊड कॉम्प्युटिंग
 ड) आय.एस.डी.एन.
- 40) _____ provides guidelines for the responsible conduct of research
- A) Research Design
  - B) Objectives of research
  - C) Hypotheses
  - D) Research Ethics
- ..... जबाबदार संशोधनासाठी मार्गदर्शक तत्वे प्रदान करतात.
 अ) संशोधन आराखडा
 क) गृहितके
 ब) संशोधनाची उद्दिष्ट्ये
 ड) संशोधन नीति
- 41) The _____ is a mesh of data that are associated in such a way that they can easily be processed by machines instead of human operators.
- A) Semantic Web
  - B) Podcast
  - C) Web Mashup
  - D) Webinar
- ..... ही डेटाची अशी एक जाळी आहे ज्याचा संबंध अशाप्रकारे आहे की त्याद्वारे मानवी ऑपरेटरऐवजी मशीनद्वारे सहज प्रक्रिया केली जाऊ शकते.
 अ) सिमेन्टिक वेब
 क) वेब मऱ्शअप
 ब) पॉडकास्ट
 ड) वेबिनार

M/P ENT - 31

42) _____ involves charging publications fees to authors without checking articles for quality and legitimacy and without providing the other editorial and publishing services associated with legitimate journals.

- A) E-Publishing
- B) Predatory Publishing
- C) Marketing of Publishing
- D) Open journal system

..... यांच्यामध्ये गुणवता आणि वैधतेसाठी लेख तपासल्याशिवाय आणि कायदेशीर जर्नल्सशी संबंधीत इतर संपादकीय आणि प्रकाशन सेवा प्रदान न करता लेखकांना प्रकाशनाची फी आकारणे याचा समावेश होतो.

- अ) ई – प्रकाशन
- ब) लहरी (Predatory) प्रकाशन
- क) प्रकाशनाचे विपणन
- ड) ओपन जर्नल सिस्टम

43) Under _____ sampling design, every item of the universe has an equal chance of inclusion in the sample.

- A) Non-Probability
- B) Stratified
- C) Probability
- D) Average

..... या नमुना निवड रचनेमध्ये विश्वाच्या प्रत्येक वस्तूस नमुन्यामध्ये समाविष्ट होण्याची समान संधी आहे.

- अ) असंभाव्यता (नॉन प्रोबॉबिलिटी)
- ब) प्रमाणित (स्ट्रॉटिफाईड)
- क) संभाव्यता (प्रोबॉबिलिटी)
- ड) सरासरी (ॲव्हरेज)

44) SWAYAM platform is indigenously developed by _____ with the help of Microsoft and would be ultimately capable of hosting courses of learning.

- A) Ministry of Human Resource Development (MHRD)
- B) All India Council for Technical Education (AICTE)
- C) UGC and RUSA
- D) Both (A) and (B)

स्वदेशी स्वयम (SWAYAM) प्लॅटफॉर्म ..... यांच्याद्वारे मायक्रोसॉफ्टच्या मदतीने विकसित केला आहे आणि तो अध्ययनाचे कोर्सेस होस्ट करण्यास सक्षम असेल.

- अ) मानव संसाधन विकास मंत्रालय (MHRD)
- ब) आखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद (AICTE)
- क) युजीसी आणि रूसा
- ड) अ आणि ब दोन्हीही

45) Bib - 1 Attribute set defines _____ attribute types.

- A) Four   B) Five   C) Six   D) Seven

Bib - 1 गुणधर्म संच ..... गुणधर्माचे प्रकार परिभाषित करतो.

- अ) चार   ब) पाच   क) सहा   ड) सात

46) Which new 3 P's are added to form 7 P's from 4 P's of Marketing of Information Services and products?

- A) Physical Environment, Process and People
B) Physical Environment, Product and People
C) Physical Environment, Price and People
D) Physical Environment, Place and Promotion

माहिती सेवा आणि उत्पादनांच्या विपणनाचे '4 पी चे 7 पी' तयार करण्यासाठी कोणते नविन '3 पी' जोडले गेले आहेत?

- अ) Physical Environment, Process and People
ब) Physical Environment, Product and People
क) Physical Environment, Price and People
ड) Physical Environment, Place and Promotion

47) In packaging and/or repackaging of restructured information, restructuring deals with _____ and packaging deals with _____

- A) substance, presentation   B) synthesis, evaluation
C) interpretation, diffusion   D) component, substance

पुनर्रचित माहितीचे वेष्टनीकरण आणि/ किंवा पुनर्वेष्टनीकरण करतात, पुनर्वेष्टनीकरण .....शी संबंधित असते आणि वेष्टनीकरण ..... शी संबंधित असते.

- अ) पदार्थ (substance), सादरीकरण (presentation)
ब) संश्लेषण (synthesis), मूल्यमापन (evaluation)
क) सादरीकरण (interpretation), विसरण (Diffusion)
ड) घटक (component), पदार्थ (substance)

M/P ENT - 31

- 48) Which of the following is free and open-source reference management software to manage bibliographic data and related research materials?

A) Bib - 1   B) APA   C) Zotero   D) Urkund

ग्रंथसूची डेटा आणि संबंधित संशोधन सामग्रीचे व्यवस्थापन करण्यासाठी खालीलपैकी कोणते विनामुळ्य आणि मुक्त स्रोत संदर्भ व्यवस्थापन सॉफ्टवेअर आहे?

अ) Bib - 1   ब) ए.पी.ए. (APA)   क) झोटेरो (Zotero)   ड) उर्कुंड (Urkund)

- 49) Arrange the following Information systems according to their ascending order of year of establishment _____

i) NASSDOC   ii) DESIDOC   iii) NISCAIR   iv) NISSAT

Codes:

A) (i), (ii), (iii), (iv)   B) (i), (ii), (iv), (iii)

C) (iv), (i), (ii), (iii)   D) (ii), (i), (iv), (iii)

स्थापनेच्या वर्षाच्या चढत्या क्रमानुसार खालील माहिती प्रणालींची रचना करा.

i) नासडॉक   ii) डेसिडॉक   iii) निस्केयर   iv) निस्साट

अ) (i), (ii), (iii), (iv)   ब) (i), (ii), (iv), (iii)

क) (iv), (i), (ii), (iii)   ड) (ii), (i), (iv), (iii)

- 50) The 4 C's Marketing Model was developed by _____

A) Robert F. Disouza   B) Filip Kotlar

C) International Marketing Association   D) Robert F. Lauterborn

विपणन प्रतिमानाचे चार 'सी' (4 C's) ..... यांनी विकसित केले.

अ) रॉबर्ट एफ. डिसोज्ञा   ब) फिलिप कोट्लर

क) आतंराष्ट्रीय विपणन संघटना   ड) रॉबर्ट एफ. लॉटरबॉर्न

M/P ENT - 31

Rough Work / रफ कार्य